УДК: 619:617.713-002:616-089:636.8

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТІОТРІАЗОЛІНУ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ВИРАЗОК РОГІВКИ У СОБАК.

Морозов М.Г., Одеський ДАУ, доцент

У роботі представлено порівняльну ефективність результатів комплексного лікування виразок рогівки у собак з використанням тіотріазоліну.

В работе представлено сравнительную эффективность результатов комплексного лечения язв роговицы у собак с использованием тиотриазолина.

In work is submitted comparative efficiency of results of complex treatment of ulcers of a cornea at dogs with use thiotriazolii.

Ключові слова: *рогівка, виразка, тіотріазолін, хвороби очей, собаки.*

Хвороби очей у собак зустрічаються досить часто, а наслідком перехворювання є зниження гостроти зору, часткова або повна сліпота тварин. До причин, які викликають захворювання очей, належать механічні, фізичні, хімічні, біологічні подразники, а також велика група інфекційних та інвазійних захворювань [1,2].

На даний момент безперервно зростає інформація про нові лікарські препарати. Широке впровадження в офтальмологічну практику нових хіміотерапевтичних засобів які впливають на обмін речовин, відновлюють порушену трофіку тканин ока, а також імуномодуляторів, нейромедіаторів та інших засобів дозволило значно покращити якість лікування захворювань очей, попередити ускладнення та зменшити кількість рецидивів.

При проведенні раціональної фармакотерапії захворювань очей необхідно враховувати наступні особливості лікарських засобів: їх засвоєння, або проникнення медикаменту після його введення в тканини ока, розподілення в тканинах ока, тривалість знаходження та швидкість виділення препаратів з організму (фармакокінетика); зміна ліків в тканинах ока, тобто метаболізм, вплив на фізіологічні, біохімічні, біофізичні та патофізіологічні процеси в клітинах і тканинах ока (фармакодинаміка); взаємний вплив ліків при комбінованому або послідовному їх застосуванні [3,4].

Серед хірургічної патології згідно результатів наших досліджень хвороби очей у дрібних тварин становлять 20,3%. Частіше всього серед хвороб очей реєструються захворювання кон'юнктиви 34,8%, рогівки 22,8% та повік 18,0%.

Серед патології рогівки основне місце належить запальним процесам екзогенного та ендогенного походження, клінічним проявом цих процесів часто буває виникнення ерозій та виразок рогівки. Тому вибір фармакологічних засобів для лікування цих ускладнень має велике значення [5,6].

Метою досліджень було вивчення дії тіотріазоліну в комплексі з іншими фармакологічними засобами при лікуванні виразок рогівки у собак.

Матеріали і методи досліджень. Робота виконана на собаках, з ураженнями органа зору, які поступали на кафедру акушерства і хірургії Одеського державного аграрного університету. Дослідження було проведено на 20 собаках з різними формами виразкових процесів рогівки. Причину виникнення уражень рогівки в більшості випадків з'ясувати не вдалося, тому що власники тварин не могли чітко назвати термін виникнення захворювання а причиною захворювання називали травму рогівки. При дослідженні переднього відділу ока (рогівки), використовували такі методи дослідження: огляд, бокове (фокусне) освітлення, офтальмоскопію та флюоресциїновий тест. При клінічних дослідженнях, крім вище вказаних методів особливу увагу звертали на стан повік і тканин навколо рогівки, а також на інтенсивність сльозної секреції та характер ексудату.

Лікування хворих тварин проводилося з урахуванням характеру і давності патологічного процесу та їх індивідуальних особливостей.

Результати досліджень. Залежно від етіологічних факторів та характеру перебігу запального процесу, були виявлені такі клінічні форми ураження рогівки: ерозія, неглибока або глибока виразка без дифузного помутніння рогівки, - з дифузним помутнінням рогівки, виразка з наявністю кератоцеле і виразка з добре вираженою судинною реакцією.

При лікуванні виразок рогівки використовували промивання кон'юнктивального мішка водними розчинами фурациліну 1:5000 або 3% - борної кислоти. Обов'язково краї та дно виразки припікали 2-3% розчином нітрату срібла або 5% розчином йоду. Для подальшого лікування тваринам призначали краплі протарголу 2% розчин (2-3 рази на добу, очні краплі тауфону або тіотріазоліну (3-4 рази на добу) та очну еритроміцинову або тетрациклінову мазь – 4 рази на добу. Крім місцевого, ми в більшості випадків, застосовували додатково загальне лікування яке полягало у використанні внутрішньом'язового введення цефазоліну, який розводили на 0,5%-у розчині новокаїну, два рази на добу та підшкірного введення циклоферону.

Однією із важливих передумов позитивного перебігу лікування є створення спокою в ділянці дефекту. Для цього ми використовували хворим тваринам захисні комірці, або проводили тимчасове зшивання повік (тарзорафію) на період загоювання дефекту рогівки. Після того як дефект в ділянці виразки виповнювався та вкривався епітелієм (з'являється блиск), для прискорення розсмоктування рубця (більмо) ми призначали місцево краплі кальцію хлориду 2% розчин, та підшкірно тканинні препарати такі як екстракт алое, екстракт плаценти і т. п.

Зазначені препарати, які ми призначали хворим тваринам, не спричиняли побічних явищ зі сторони очного яблука, а також з боку серцево-судинної та дихальної систем.

Внаслідок застосування вище зазначеного методу лікування виразки рогівки, з використанням тіотріазоліну, у 15 (75%) собак відбулося повне відновлення рогівки та розсмоктування помутніння на місці виразки; у 4 тварин (20%) на місці виразки залишилося слабке помутніння рогівки (нубекула); у 1

тварини (5%) на місці ураження утворилося інтенсивне помутніння сіро-білого кольору (макула).

Встановлено, що у собак, яким з лікувальною метою застосовували тіотріазолін у вигляді очних крапель, уже на 3-4 добу спостерігалося зменшення виділення слизового ексудату, набряку та болючості повік та кон'юнктиви, а на 6-7 добу навколо виразки з'являлися судини, що також є позитивним явищем. При використанні тауфону явища зменшення виділення ексудату, набряку та болючості повік та кон'юнктиви спостерігалися на 5-7 добу, а проростання судин інколи затягувалося до 2-3 тижнів.

Виповнення дефекту рогівки та його епітелізація при комплексному лікуванні з використанням тіотріазоліну наступала на 10-15 день, тоді як при використанні у комплексному лікуванні тауфону лише на 30-40день.

Висновки

1. Серед захворювань очей у дрібних тварин, хвороби рогівки складають 22,8%.

2. Ефективність комплексного лікування виразок рогівки у собак з використанням тіотріазоліну коливається в межах від 20% до 75%.

3. Термін комплексного лікування виразок рогівки при використанні тіотріазоліну, в порівнянні з іншими методами, скорочується на 15-20 днів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Братюха С.И. Болезни ваших питомцев. – К.: Альтерпрес, 1995.–335 с.

2. Юрченко Л.І., Юрченко О.Л. Ефективність гумату натрію при кон'юнктивокератитах у собак // Матеріали ІІІ міжнародної науково-практичної вет. конференції з проблем дрібних тварин: Збірка. –Одеса. Фенікс, 2004.–196 с.

3. Дегтяренко Т.В., Макулькін Р.Ф. Біогенні стимулятори та імунореактивність: В 2-х т. – Одеса: Маяк, 1997. – 196 с.

4. Ерошевский Т.И., Бочкарева А.Л. Глазные болезни. – М.: Медицина, 1977. – 264 с.

5. Авроров В.Н., Лебедев А.В. Ветеринарная офтальмология. – М.: Агропромиздат, 1985. – 271 с.

6. Шилкин А.Г., Коенкин Е.П., Черноусова И.В. и др. Сравнительная оценка терапевтического действия новых офтальмологических антибактериальных препаратов в лечении воспалительных заболеваний конъюнктивы и роговицы у домашних животных // Материалы восьмого международного конгресса по проблемам вет. медицины мелких домашних животных. – М.: ЗАО «Издательский Дом». - 2000. – С. 133-137.

Морозов М.Г. Ефективність тіотриазоліну при комплексному лікуванні виразок рогівки у собак /М.Г. Морозов // Матеріали конференції ветеринарних хірургів України, присвяченої 100-річчю з дня народження діяча науки і техніки України професора І. І. Магди (11-12 червня 2004 р.); ХДЗВА. - Х., 2004. - 174 с.